

Prezes

Najwyższej Izby Kontroli
Jacek Jezierski

Warszawa, dnia 5 maja 2011 r.

J. Kwiecień
Kancelaria
Warszawa Prac. Senackich
9.05.11
4416
000015

Pan
Bogdan Borusewicz
Marszałek Senatu
Rzeczypospolitej Polskiej

WPK/WPA-0700-003/2011/HK

Szymon Pank

W nawiązaniu do pisma z dnia 20 kwietnia 2011 r. nr BPS/DSK-043-3567/11, przekazującego tekst oświadczenia złożonego przez Senatora RP, Pana Lucjana Cichosza podczas 74. posiedzenia Senatu RP w dniu 14 kwietnia 2011 r., skierowanym do Prezesa Najwyższej Izby Kontroli, uprzejmie informuję, że przepisy art. 10 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli (Dz.U. z 2007 r. Nr 231, poz. 1701, ze zm.), zwanej ustawą o NIK, określają rodzaje dokumentów oraz informacji, które Prezes Najwyższej Izby Kontroli ma obowiązek lub może podawać do publicznej wiadomości. Warunkiem ich upublicznienia jest uprzednie przedłożenie ich Sejmowi, z zachowaniem przepisów o tajemnicy ustawowo chronionej. Pokreślenia wymaga fakt, że wszelkie informacje uzyskane w związku z wykonywaniem obowiązków służbowych przez pracowników NIK, w tym przede wszystkim dokumenty sporządzone w wyniku kontroli NIK, są objęte tajemnicą kontrolerską, o której mowa w art. 73 ust. 1 ustawy o NIK. Z obowiązku zachowania tajemnicy kontrolerskiej może zwolnić jedynie Prezes NIK.

Zgodnie z art. 10 ust. 1 ustawy o NIK Prezes NIK do publicznej wiadomości podaje analizę wykonania budżetu państwa i założeń polityki pieniężnej oraz sprawozdanie z działalności Najwyższej Izby Kontroli, natomiast stosownie do art. 10 ust. 2 ustawy o NIK, może podawać do publicznej wiadomości dokumenty określone w art. 7 ust. 1 pkt 2 – 6 ustawy o NIK, lub zawarte w nich ustalenia, z zachowaniem przepisów o tajemnicy ustawowo chronionej. Dokumentami tymi są m.in. wystąpienia zawierające wynikające z kontroli zarzuty, dotyczące działalności osób wchodzących w skład Rady Ministrów, kierujących urzędami centralnymi, Prezesa Narodowego Banku Polskiego i osób kierujących

instytucjami, o których mowa w art. 4 ust. 1 tej ustawy, jak również informacje o wynikach kontroli. Objęcie konkretnych kategorii dokumentów dyspozycją art. 10 ust. 1 i 2 ustawy o NIK oznacza, że pozostałe dokumenty, w tym protokoły kontroli i wystąpienia pokontrolne sporządzone w wyniku kontroli nie podlegają upublicznieniu, a dostęp do nich oraz informacji w nich zawartych podlega ograniczeniu ze względu na tajemnicę kontrolerską. Udostępnienie tych informacji przed zakończeniem kontroli i realizacją obowiązku informacyjnego z art. 10 ustawy o NIK naraziłoby kontrolerów NIK oraz Prezesa NIK na zarzut działania niezgodnego z prawem.

Informacje zawarte w aktach kontroli, w tym także protokoły kontroli i wystąpienia pokontrolne, stanowią informację publiczną w rozumieniu art. 6 ust. 1 pkt 4 lit. a tiret 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz.U. Nr 112, poz. 1198, ze zm.), który stanowi o powszechnej dostępności „dokumentacji przebiegu i efektów kontroli oraz wystąpień, stanowisk i opinii podmiotów ją przeprowadzających”. Zgodnie z zasadą subsydiarności określoną w art. 1 ust. 2 oraz art. 5 ust. 1 tej ustawy dane te podlegają udostępnianiu na podstawie przepisów ustawy o NIK. Po zakończeniu postępowania kontrolnego i przedłożeniu Sejmowi informacji o wynikach kontroli nie ma już podstaw do odmowy udostępnienia tych informacji. Za zgodą Prezesa NIK udostępniane są również inne dokumenty z akt kontroli, chyba że istnieje konieczność ochrony prywatności, tajemnicy przedsiębiorcy lub innej tajemnicy ustawowo chronionej. Pracownik NIK udostępniający taką informację publiczną, a więc też protokół kontroli lub wystąpienie pokontrolne musi uzyskać zwolnienie z obowiązku zachowania tajemnicy kontrolerskiej przed jej udostępnieniem.

Powyższy stan prawny ulegnie zmianie w związku z nowelizacją art. 10 ustawy o NIK, z dniem 2 czerwca 2011 r., na podstawie ustawy z dnia 22 stycznia 2010 r. o zmianie ustawy o Najwyższej Izbie Kontroli (Dz.U. Nr 227, poz. 1482). Katalog dokumentów, które Prezes NIK będzie miał obowiązek podawać do publicznej wiadomości, z zachowaniem przepisów o tajemnicy ustawowo chronionej, zostanie rozszerzony. Obejmie on również wystąpienia pokontrolne, które będą upubliczniane przed przygotowaniem informacji o wynikach kontroli. Podkreślenia wymaga fakt, że stosownie do art. 73 ust. 1 ustawy o NIK, w brzmieniu obowiązującym od dnia 2 czerwca 2011 r., obowiązek zachowania tajemnicy kontrolerskiej nie będzie dotyczył dokumentów wymienionych w art. 10 ustawy o NIK, a więc tych przekazanych Sejmowi i innym organom władzy publicznej oraz wystąpień pokontrolnych.

Zasada ta nie dotyczy jednak protokołów kontroli, które będą w dalszym ciągu objęte tajemnicą kontrolerską. W konsekwencji, z dniem 2 czerwca 2011 r. udostępnienie protokołów kontroli będzie możliwe dopiero po podaniu do publicznej wiadomości wystąpień pokontrolnych, sporządzonych na podstawie konkretnych protokołów kontroli oraz zwolnieniu z obowiązku zachowania tajemnicy kontrolerskiej określonego pracownika NIK, udostępniającego taki dokument (art. 73 ust. 4 ustawy o NIK dodany po nowelizacji). Niezależnie od powyższego trzeba wskazać, że w wyniku nowelizacji ustawy o NIK, protokoły kontroli będą sporządzane jedynie do dnia 2 czerwca 2012 r., po tej dacie dokumentami zawierającymi opis ustaleń kontroli NIK będą wystąpienia pokontrolne oraz informacje o wynikach kontroli.

Uprzejmie informuję, że przedstawione powyżej rozwiązania prawne, Najwyższa Izba Kontroli ma obowiązek stosować wobec wszystkich podmiotów, bez względu na ich status prawny.

2 czerwca 2011 r.
M. C.